

Ἄλλ' ἂν ἡ Βουβάλα ἐπέχη τὴν θέσιν τῆς Βάλλας, τότε ἔχομεν ὄντως ταύτην φρουρὸν ἐγγύτατα πρὸς τὸ νότιον στόμιον τοῦ στενοῦ τοῦ Σαρανταπόρου ἀρχομένου κυρίως ὀλίγω βορειότερον τοῦ μνημονευθέντος χανίου. Εἶτε δὲ διότι ἡ ὁδὸς πρὸς τὸ στενὸν διήρχετο ποτε διὰ τῆς Βάλλας, εἶτε διότι αὕτη εἶχε τὴν ἄμεσον φύλαξιν αὐτοῦ, εὐκόλως ἠδύνατο νὰ προέλθῃ ὁ συνδυασμὸς τῆς Βάλλας καὶ τῶν στενωῶν, ὥστε νὰ ὀνομασθῶσι ταῦτα τῆς Βάλλας στενά, Βαλλάστενα, (πρὸβλ. Διὸς ὄρος, Διόσορος - Διοσορείτης Δαρείου κόμη - Δαρειουκωμῆτης κ.τ.τ. Διὸς κοῦροι, Διόσκουροι, Διοσκουρίδης), ὅθεν τὸ Βαλλάστενα, Vallastena, ὅπερ παρὰ Λιβίῳ ἐφθάρη ὀπωσδήποτε (ὑπὸ τῶν ἀντιγραφῶν;) εἰς Vol(l)ustana. Ὡστε τὸ ἀληθὲς ὄνομα ἦτο Βάλλας στενά καὶ εἶχε δοθῆ ὑπ' ἀνθρώπων βλεπόντων τὰ στενά ἀπὸ νότου.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.—Ἄνασκαφαὶ ἐν δυτικῇ Μακεδονίᾳ*, ὑπὸ Α. Κεραμοπούλλου.

Πρὸς Δ τῆς Σιατίστης μεταξὺ Σελίστης (Ἐρατύρας νῦν) καὶ Αλιάκμονος εὔρον κεκαυμένην κόμην. Ἡ καταστροφή ἐγένετο τὸν χειμῶνα τοῦ 48 π.χ. κατὰ τὰς ἐνταῦθα γενομένας συγκρούσεις τοῦ Δομιτίου Καλβίνου καὶ Μετέλλου Σκιπίωνος. Ὁ Δίων ὁ Κάσσιος καὶ ὁ Ἀππιανὸς ἔχουσιν ἀληθεῖς λεπτομερείας ἐλλειπούσας ἐκ τοῦ Καίσαρος: Καλῶς κράνη ῥωμαϊκὰ εὐρέθησαν καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀλιάκμονος ὄχι πλησίον. Ἡ πεδιάς τῆς Ἐρατύρας καὶ αἱ πρὸς αὐτὴν προσβάσεις ἀπὸ Β, Δ καὶ Α προστατεύονται ὑπὸ ἕξ τοῦλάχιστον παναρχαίων τειχῶν, ὧν δύο θαυμαστὰ διὰ τὸ μέγεθος, ἐκτισμένων ἐπὶ ἀπροσβάτων καὶ ἀνύδρων ὀρέων ἀναγομένων εἰς τοὺς χρόνους, καθ' οὓς αἱ διάφοροι περιοχαὶ τῆς Μακεδονίας ἦσαν ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἐνιαῖον Μακεδονικὸν κράτος, ἴσως μάλιστα εἰς χρόνους μὴ ἀπέχοντας τῆς καθόδου τῶν Δωριέων.

Ἐβδομάδας τινὰς μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς ἄνω κόμης ἐπυρπολήθη ὑπὸ τοῦ Δομιτίου ἡ ὑπερκειμένη τῆς νῦν Φλωρίνης ἀρχαία πόλις, ἣν ἀνασκάπτω καὶ ἤτις ἦτο ἡ Ἡράκλεια τῆς Λύγκου, καὶ δὲν ἀνεκτίσθη, ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι ἔφυγον βορειότερον κτίσαντες ἢ συνοικίσαντες τὴν παρὰ τὸ νῦν Μοναστήριον πόλιν, εἰς ἣν ἔδωκαν τὸ ὄνομα τῆς καείσης φίλης πατρίδος, ὅθεν ἔκτοτε ἔχομεν Ἡράκλειαν Πελαγονίας ἀλλ' οὐχὶ πλέον Λύγκου.

Τὰ ἀγγεῖα εἰς ἀμφοτέρας τὰς θέσεις Σέλιτσαν καὶ Φλώριαν εἶναι ὅμοια: μεγάρικοι σκύφοι, κύλικες μετ' ἐντύπων κοσμημάτων ἐντὸς καὶ ἄλλα, ἐν οἷς καὶ ἐπιτόπια καὶ πατροπαράδοτα σχήματα.

Γ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ.— Περὶ τοῦ σχήματος τοῦ τέμπλου τῆς Ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ.